

(Zo série *Základné učenia biblickej viery*.)

*Preto zanechajúc počiatky učenia o Kristu nesme sa k dokonalosti*

*a nekladťme zase základu pokánia z mŕtvych skutkov a viery na Boha...*

Židom 6:1-2

Ako sme písali v predchádzajúcom článku *Pokánie z mŕtvych skutkov* ( [linka](#) ), *pokánie* spolu s *uverením* tvoria dva podstatné prvky obrátenia sa k Bohu.

Obe patria do šiestich základných kresťanských učení (Židom 6:1-2). Pretože Písmo jednoznačne oznamuje, že spasenie je iba skrze vieru (pozri Rímskym 5:1; Efezským 2:8), považujeme za potrebné a užitočné sa témou viery v rôznych pohľadoch a súvislostiach zaoberať.

### Vysvetlenie pojmu viera

Pojem *viera*, či už vo svojom základnom tvare podstatného mena, alebo vyjadrený slovesami alebo vo svojich rôznych významových odtieňoch a obmenách, synonymách (*uverenie, dôvera, spoliehanie sa na, veriť, dôverovať* a pod.) sa nachádza v celých písnoch – od prvej až po poslednú knihu Biblie. Písmo od začiatku až do konca zdôrazňuje dôležitosť a jedinečnosť viery.

Slovo *viera* je jeden z mála pojmov, ktoré sú v Písme definované (vysvetlené). Biblická definícia viery sa nachádza v Liste Židom 11:1 a je nasledovná: „*A viera je podstatou toho, na čo sa človek nadeje, presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia*“. Tento verš hovorí o dvoch dôležitých veciach.

Predovšetkým hovorí o tom, že viera je tu nazvaná *podstatou*. Keď niečo označíme za podstatu, znamená to, že toto niečo považujeme doslova za to, na čom stojí niečo iné, za niečo, čo leží pod niečím, čo niečomu poskytuje základ, čo je základom pre niečoho iné.

Viera je to, čím (alebo ako) prijímame neviditeľné veci o ktorých sme presvedčení, že sú pravdivé. To, čo považujeme za istú a trvalú pravdu, sa pre nás stáva základom na ktorom potom ďalej svoje životy budujeme (žijeme). Určujúcou zložkou (podstatou), ktorou prijímame to, čo považujeme za pravdu, a tým aj – ktorou vytvárame (kladieme) základ svojho života a z ktorého potom ďalej svoj život (svoje žitie) aj žijeme (vedieme a určujeme, z ktorého sa odvíja náš život), je viera. Vierou si vytvárame (budujeme) základ života a viera je aj neoddeliteľnou súčasťou a podstatou tohto základu. Môžeme povedať, že viera je aj spôsob (prostriedok) budovania základu a aj základný spojovací materiál (podstata) všetkého, čo do svojho základu položíme (prijmeme). Viera vytvára (formuje, buduje) základ a samotný základ aj tvorí (je jeho podstatnou súčasťou).

Viera je základom toho v čo (alebo v koho) dúfame, v čo (do čoho alebo koho) vkladáme nádej, čo považujeme za pravdivú skutočnosť. Napríklad, viera v Boha je základom (skutočnosťou, východiskom, platformou) toho, že k Bohu môžeme prísť (Židom 11:6). Preto, keď k Bohu chceme prísť, najprv potrebujeme (musíme) veriť, že Boh je. Bez viery v Boha, bez tohto základu, nemôžeme k nemu prísť. Keď však veríme v Boha (že Boh je a kým on je), táto viera je potom základom všetkých našich ďalších vecí, našej reality a skutočnosti.

Verš 11:1 ďalej hovorí, že viera je presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia. Podstatné na tomto vyjadrení je to, že viera sa týka vecí, ktoré nie je vidieť – viera sa vzťahuje k neviditeľnému. Vysvetlenie tohto je uvedené hneď o dva verše ďalej: „*Vierou rozumieme, že sú veky ustrojené slovom Božím, áno i tomu, že nie z viditeľných vecí povstalo to, čo sa vidí*“ (Židom 11:3).

Viera nie je založená na dôkaze vecí. Vierou rozumieme (chápeme, prijímame) to, o čom

nemôžeme mať osobnú fyzickú skúsenosť, napr. nemôžeme to vidieť fyzickými očami, nemôžeme to priamo počuť alebo si to priamo overiť (dokázať). Viditeľné veci vošli do existencie Božím slovom. Boh povedal a stalo sa – a túto skutočnosť prijímame vierou. Veríme Bohu a jeho slovu, a preto vznik viditeľného vyrieknutým Božím slovom prijímame ako pravdivú skutočnosť. Viera je podstatou a na nej, ako na pevnom základe, stojí naše presvedčenie (porozumenie), že všetko existujúce vzniklo Božím slovom. Najprv je viera a potom to ostatné. Bez viery pochopenie viditeľného nemá základ na ktorom by ono stálo. Viera robí neviditeľné skutočnosťou, zreálnuje, robí skutočnými veci neviditeľné, je ich základom. Bez viery by neviditeľné pre nás neexistovalo – a aj opačne: vierou si neviditeľné privlastňujeme, prijímame za skutočné.

Zmyslami poznávame veci, ktoré je možné vidieť, veci viditeľného sveta. Vierou poznávame neviditeľný svet. Viera „vidí“ neviditeľné. Vierou prijímame podstatu skutočnosti viditeľného, ktorou je Božie slovo. Bez viery, bez tohto základu, nie je možné uchopiť neviditeľné. Viera robí Božie pravdy skutočnejšími ako to môže dokázať zmyslové vnímanie.

Biblická viera sa vzťahuje k dvom večným a neviditeľným realitám: prvou je Boh a druhou je jeho vyrieknuté slovo. Vo všeobecnom slova zmysle o viere hovoríme aj v iných súvislostiach, ale biblická viera sa týka len týchto dvoch spomenutých skutočností, ktoré nemôžeme vidieť fyzickými očami.

To, čo si pri skúmaní (štúdiu) verša Židom 11:1 potrebujeme uvedomiť a nesmieme prehliadnuť je to, že táto definícia viery je úplne všeobecná a jej pravdivosť a platnosť sa vzťahuje na každého človeka bez ohľadu na to, či verí alebo neverí v Boha. Až vo veršoch 11:3 a 6 je definovaná (vysvetlená) biblická viera.

### Viera, veriaci a neveriaci

O ľuďoch často hovoríme ako o *veriacich* a *neveriacich*. Nie je to celkom správne a ani výstižné, lebo sme stvorení tak, že všetci svoje životy žijeme postavené na viere. Každý niečomu verí a rozdiel medzi jednotlivými ľuďmi je v tom, na čo majú zameranú svoju vieru.

Sloveso *veriť* sa Písme používa len v spojení s Bohom, resp. Ježišom Kristom. *Veriaci* sú ľudia, ktorí svoju vieru nasmerovali, resp. upli na Boha. V Jánovom evanjeliu 4:41 čítame, že keď sa Pán Ježiš zastavil v Samárii, tak „*o mnoho viac ich uverilo pre jeho vlastné slovo*“. Pritom v Písme ani nie je potrebné podrobne vysvetľovať komu alebo v koho Samárčania uverili. V Písme sa považuje za úplne samozrejmé, že uverili v Boha v osobe Ježiša Krista. Tak je tomu aj v kresťanskom prostredí, v ktorom je úplne samozrejmé, že keď o niekom povieme že je veriaci, tak sa tým myslí, že tento človek má vieru v Boha a podľa toho aj žije.

Keď povieme, že niekto je *neveriaci*, tak tým chceme vyjadriť, že príslušný človek neverí v Boha (že nie je kresťan). Presnejšie, pravdivejšie a výstižnejšie je ale tvrdenie, že: *tento človek (neveriaci) verí v niekoho iného alebo v niečo iné a súčasťou jeho viery je aj presvedčenie, že Boh neexistuje* a v zmysle tejto svojej viery upravuje a vedie svoj život. Aj on, *neveriaci*, má nejakú vieru a žije tak, že jeho viera, nech je akákoľvek (alebo v čokoľvek), je pre neho základom na ktorom stavia svoj život. Preto aj o ňom platí: ako verí, tak aj žije.

Nech by naša viera bola akákoľvek alebo v čokoľvek, jednoducho ju máme. Nemôžeme žiť bez viery, lebo vieru pre život potrebujeme. Každý v niečo verí, všetci majú (nejakú) vieru, lebo tak sme stvorení. Všetci žijeme na princípe viery – všetci žijeme podľa toho, čomu veríme. Viera je určujúci životný princíp.

Viera formuje a určuje spôsob života človeka a do tohto spôsobu vťahuje celú jeho bytosť. Biblická viera vťahuje celú bytosť človeka do života vo vzťahu s Bohom, do života v prítomnosti Boha. Viera neveriaceho v Boha formuje jeho život na spôsob bezbožného života. Pretože viera človeka (ako jednotlivca) je základom, základom jeho spôsobu život, je jeho určujúcim životným princípom – a je určujúcim životným princípom každého človeka bez výnimky.

Všetci svoje životy žijeme založené na viere, na tom, čomu sme uverili. Preto podstatou

základu života každého človeka je viera, lebo pre každého jedného úplne všeobecne platí, že:  
*veci ktoré sa nevidia môžeme uchopiť iba vierou*

. Nemôžeme ich uchopiť inak – a toho neviditeľného, o čo sa v každodennom živote potrebujeme oprieť, na čo sa potrebujeme spoľahnúť, je veľa. Preto smelo môžeme povedať, že vo všeobecnom slova zmysle

*niet neveriaceho*

človeka, lebo každý niečomu verí. Presnejšie by bolo treba povedať: Niet človeka bez viery! Nie všetci ale veria a spoliehajú sa na Boha – nie všetci majú biblickú alebo spasiteľnú vieru. A práve v tomto je rozdiel medzi ľuďmi, keď o nich hovoríme ako o *veriacich*

a

*neveriacich*

.

Každý má (nejakú) vieru, preto nemôžeme hovoriť o „neviere“ v takom istom hodnotovom (kvalitatívnom) zmysle, ako o viere. V absolútnom hodnotovom zmysle *neviery* neexistuje! Nemôžeme o nikom povedať, že

*absolútne nemá žiadnu vieru*

. Môžeme povedať len to, že ten a ten nemá vieru v to a to, alebo v toho a v toho – ale tento istý človek má vieru v niečo iné alebo niekoho iného. Napr.: Jeden človek verí, že všetko čo existuje stvoril Boh. Iný človek verí, že všetko vzniklo samo od seba a náhodou. Medzi nimi je rozdiel a ten rozdiel je v tom, čomu veria – ale v absolútnom slova zmysle

*obaja majú vieru*

, aj keď každý nejaký iný. Jeden verí, že doexistencie sme vstúpili tak, že nás stvoril milujúci Boh. Iný verí, že sme produktom zhluku náhod. Podstatné pritom je, a na to sa snažíme poukázať, že každý jeden človek má nejakú vieru a na tom čomu verí, stavia svoj život.

Absolútna „neviery“ neexistuje! Absolútne neveriaci človek neexistuje! Každý má nejakú vieru, lebo vierou kladieme (budujeme, vytvárame si) základ svojho života – nie inak! Neexistujúcim (tu v absolútnom zmysle slova: *nevierou*) nemôžeme nič vybudovať. Na neexistujúcom (tu v absolútnom zmysle slova: *na neviere*) sa nedá nič

postaviť – ani život človeka! Viera, na ktorej staviame svoje životy, je vždy v pozitívnom zmysle – staviame na tom, čomu veríme.

V Písme je viera na každom mieste vyžadovaná a zdôrazňovaná. Biblicky veriť, mať spasiteľnú vieru, znamená prestať dôverovať vo vlastné zdroje a plne sa spoliehať na Boha a jeho milosť. Ak postúpime ešte ďalej, tak môžeme povedať, že biblická viera znamená privlastniť si Božie sľuby ktoré sú dané v Kristovi (pozri Rímskym 8:32 a Efezským 1:3), úplne sa spoliehať na Kristovo dokonané (dokončené) spasiteľné dielo a nechať sa viesť Svätým Duchom (Rímskym 8:14; Galatským 5:18), ktorý prebýva v novom stvorení (veriacom v evanjelium Ježiša Krista), ktoré je jeho chrámom (1. Korinským 3:16).

### Rozdiel medzi vierou a videním

Apoštol Pavol veršom „*Lebo chodíme vierou a nie videním*“ (2. Korinským 5:7) stavia proti sebe vieru a videnie. Tomu, čo vidíme svojimi fyzickými očami, nepotrebujeme veriť. Ako sme už uviedli v predchádzajúcom texte, viera sa „dívá“ do neviditeľného sveta. Viera „vidí“ to, čo nevidia naše fyzické oči.



Veľmi často to, čo prijímame vierou, je v rozpore s našim prirodzeným myslením, ktoré sa bežne opiera o skúsenosti získané zmyslami. V prirodzenom svete najprv vidíme a až potom prijímame to, čo dostaneme prostredníctvom svojich zmyslových orgánov. Biblické poradie je však opačné – najprv musíme veriť a potom aj uvidíme. Takéto svedectvo dávajú Boží muži. Dávid hovorí: „*Keby som nebol veril, že budem zrieť dobré Hospodinovo v zemi živých, už by som bol dávno zahynul*“ (Žalm 27:13). Na prvom mieste je uvedená viera a až potom realita fyzického sveta.

Jedenásta kapitola Listu Židom je celá venovaná téme viery a jej účinku v živote biblických postáv. O Mojžišovi je v nej uvedené: „*Vierou opustil Egypt nebojac sa zúrivého hnevu kráľovho, lebo ako čo by bol videl neviditeľného, zotrval*“ (Židom 11:27). To, čo bolo okolo Mojžiša, čo mohol Mojžiš priamo vnímať vo svojom viditeľnom okolí, bolo proti nemu. Napriek tomu všetko to, všetky ťažkosti a utrpenia znášal vytrvale, lebo videl neviditeľné a preto vytrval. Ako videl neviditeľné? Videl vierou! Viera nás uschopňuje vidieť neviditeľné a tak vytrvať, aj keď viditeľný svet okolo nás je proti tomu, čo vidí naša viera.

Veriaci pred znovuzrodením žili v starej prirodzenosti, ktorá si žiadala zmyslové vnímanie, pretože žije na základe zmyslov. Boh nás vyslobodil z tejto starej prirodzenosti a starého spôsobu života, dal nám novú prirodzenosť a priviedol nás do nového spôsobu života. Stalo sa tak cez duchovné znovuzrodenie, ktorým sme sa stali *novým stvorením v Kristovi* (2. Korinským 5:17). Tým sme sa stali schopnými chodiť vierou a nie podľa fyzického videnia (2. Korinským 5:7). Nové stvorenie v Kristovi je schopné vidieť vierou, prijímať veci vierou, znášať utrpenia a súženia a brať vierou úžitok a požehnanie z toho, čo vidí jeho viera: „*Lebo terazšie kratučké ľahké nášho súženia nám pôsobí prenesmierne veľkú večnú tiaž slávy, keď nehľadáme na veci, ktoré sa vidia, ale na veci ktoré sa nevidia. Lebo veci, ktoré sa vidia, sú dočasné; ale tie, ktoré sa nevidia, sú večné.*“ (2. Korinským 4:17-18).

Žijeme vierou, ale pritom ešte stále prebývame (sme) vo svojom fyzickom tele. To v nás vyvoláva napätie. Vierou vidíme veci, ktoré sú v rozpore s tým, čo vidíme svojimi fyzickými zmyslami. Prechádzame rôznymi problémami, starosťami, utrpením a naše fyzické zmysly a telesné myslenie sa proti takýmto veciam búria, neprijímajú ich. Viera však všetky naše okolnosti a utrpenia vidí inak. Prenáša nás od týchto skutočností viditeľného sveta, k neviditeľnej skutočnosti – k Bohu a jeho slovu. Vierou môžeme vidieť nepriaznivé okolnosti ako také, ktoré sú nám na prospech. Cez ne Boh formuje náš charakter a pripravuje nás na budúcu slávu (pozri tiež Žalm 119:67 a 71).

Veriaci žije v dvoch svetoch. Vo fyzickom svete, ktorý je náš dočasný domov a v duchovnom svete, v ktorom máme pripravený večný domov. Svoj dočasný domov môžeme vidieť, lebo sme s nim spojený fyzickými zmyslami. Náš trvalý a večný domov je v duchovnom svete, ktorý môžeme vidieť len očami viery. Tu nás Boh chce mať, lebo to je náš trvalý domov. V tomto domove máme prebývať nielen potom, keď odídeme do večnosti, ale už aj teraz, a to aj napriek tomu, že náš vnútorný človek ešte prebýva vo fyzickom tele. Prebývať už teraz vo večnom domove môžeme a môže sa to stať skrze jediný prostriedok – a tým je viera.

Vytvorené dňa: 12. 11. 2014

Upravené dňa: 9. 2. 2015